

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. gegužės 5 d. Nr. 21RE4-35 (AG4-28/20-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Jurgos Mažuknienės (pranešėja), Sigitos Šimbelytės, Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė), dalyvaujant pareiškėjai B. V.,

atsakovės Panevėžio miesto savivaldybės administracijos atstovei A. R.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos B. V. skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja B. V. skundu Komisijos prašo: panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) administracijos (toliau – ir Administracija) direktoriaus 2023-03-29 įsakymo Nr. ADP-195 „Dėl adresų pakeitimo“ (toliau – ir Sprendimas) 5 priedą.

Paaiškino, kad pareiškėja vaikšto ir jos namas bei sklypas ribojasi su pagrindine (duomenys neskelbtini) gatve, todėl jai nėra aišku, kodėl reikėjo keisti jos namo adresą iš (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Adresas Nr. 1), į adresą (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Adresas Nr. 2) (b. l. 1, 9).

Atsakovė Panevėžio miesto savivaldybės administracija atsiliepiu į skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad nesutinka su pareiškėjos skundu, todėl prašo jo netenkinti dėl šiame atsiliepime nurodytų motyvų bei argumentų. Pasak atsakovės, pareiškėjos manymu, <...> kadangi jos namas ir žemės sklypas ribojasi su pagrindine (duomenys neskelbtini) nėra pagrindo keisti suteikto adreso <...>.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą atsakovė nurodė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 str. 27 d., Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57, (toliau – Tvarkos aprašas) 1 p., 3 p. ir 7 p. nuostatas bei teigia, kad numeriai žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams ar jų kompleksams turi nurodyti jų vietą (iš eilės didėjimo tvarka nuo gatvės pradžios taško) gatvėje.

Atsakovės teigimu, kaip matyti iš su atsiliepimu į skundą pateiktos situacijos schemas (2 priedas), nuovažos (patekimai) į žemės sklypus adresu (duomenys neskelbtini) (nauji suteikti adresai) yra ne iš (duomenys neskelbtini) gatvės, o iš (duomenys neskelbtini) gatvės; tuo tarpu gatvės pradžios taškas prasideda nuo (duomenys neskelbtini) gatvės; įvertinus aukščiau išdėstytas nuostatas bei esamą faktinę žemės sklypų išdėstymo situaciją bei patekimus į žemės sklypus, Administracijos Teritorijų planavimo ir architektūros skyrius (toliau – Skyrius) 2023-03-15 raštu Nr. 8A-129(18.13Mr) „Dėl adreso (duomenys neskelbtini) keitimo“ (toliau – 2023-03-15 Raštas) informavo pareiškėją apie tai, kad artimiausiu metu bus keičiamas Valstybės įmonės Registrų centro (toliau – VĮ RC) suformuoto žemės sklypo ir pastatų adresas (duomenys neskelbtini). Atlikus adreso keitimo

viešinimo procedūrą, Administracijos direktorius Sprendimu (įsakymo 5 priedas) pakeitė Adresą Nr. 1 į Adresą Nr. 2 (b. l. 27-30).

Skundas tenkintinas.

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad Skyrius 2023-03-15 Raštu pareiškėją informavo, kad jai nuosavybės teise priklausančių pastatų ir žemės sklypo adresas (duomenys neskelbtini), registruotas VĮ RC Adresų registre, neatitinka Tvarkos aprašo 7 p. reikalavimų, t. y. išsidėstęs ne eilės tvarka ir klaidina; vadovaujantis Tvarkos aprašo 7 p. reikalavimais, numeriai žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams ar jų kompleksams turi nurodyti jų vietą (iš eilės didėjimo tvarka nuo gatvės pradžios taško) gatvėje; vadovaujantis Tvarkos aprašo 3 p. reikalavimais, Tvarkos aprašo nustatyta tvarka numerius suteikia ir keičia savivaldybės vykdomoji institucija; artimiausiu metu bus keičiamas VĮ RC suformuotas žemės sklypo ir pastatų adresas (duomenys neskelbtini); šiuo metu yra vykdoma viešinimo procedūra dėl adreso keitimo; su parengtu adreso keitimu galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje adresu <https://www.panevezys.lt/lt/veiklos-sritys/architekturos-ir-urbanistikos-skyrius/adresai-ir-gatves/zemes-sklypu-kuriuose-q99d.html>. Taip pat šiame 2023-03-15 Rašte nurodyta, jog atlikus viešinimo procedūrą, bus teikiamas Administracijos direktoriui pasirašyti įsakymo projektas „Dėl adresų pakeitimo“ (dėl adreso (duomenys neskelbtini) pakeitimo į (duomenys neskelbtini)); dėl pakeisto adreso patvirtinimo, įregistravimo ir tolesnių veiksmų pareiškėja bus informuota (b. l. 31).

Administracijos direktorius, vadovaudamasis VSI 6 str. 27 p., 29 str. 8 d. 2 p. bei Tvarkos aprašu, 2023-03-29 Sprendimo 1 p. pakeitė adresus (14 priedų) bei nurodė šio Sprendimo apskundimo tvarką (b. l. 4-6).

Skyrius 2023-04-06 raštu Nr. 8A-210(18.13Mr) „Dėl pakeisto adreso (duomenys neskelbtini)“ (toliau – 2023-04-06 Raštas) informavo pareiškėją dėl pakeisto adreso patvirtinimo, įregistravimo ir tolesnių veiksmų bei nurodė, jog atlikus viešinimo procedūrą dėl Adreso Nr. 1 pakeitimo į Adresą Nr. 2, Administracijos direktorius 2023-03-29 išleido įsakymą Nr. ADP-195 „Dėl adresų pakeitimo“, kurio 5 priedu pareiškėjos nuosavybės teise valdomam sklypui ir pastatams pakeitė adresą iš Adreso Nr. 1 į Adresą Nr. 2; VĮ RC 2023-04-03 įregistravo adreso pakeitimą Adresų registre; Adresas Nr. 2 yra galiojantis. Taip pat Rašte pateikė tokią informaciją: VĮ RC Adresų registre įregistruoti duomenys yra perduodami į VĮ RC Nekilnojamojo turto registrą; asmenims, kurių nekilnojamojo turto adreso duomenys suteikti (keisti), išsiimti iš VĮ RC naujo pažymėjimo, apie Nekilnojamojo turto registre registruotą nekilnojamąjį turtą, nereikia, nebent to pageidautu pats asmuo; asmenims, kuriems suteikti (keisti) adreso duomenys, reikalinga: 1. Informuoti tas įstaigas, įmones, tarnybas, bankus, kurie, esant sudarytoms sutartims, prašo informuoti dėl duomenų (adreso) pakeitimo; 2. Jei keičiamas adresas yra nurodytas Juridinių asmenų registre, kaip juridinio asmens buveinė, tuomet turite kreiptis į VĮ Registrų Centrą dėl duomenų (juridinio asmens buveinės adreso) pakeitimo; 3. Jei yra reikalinga, atlikite adreso duomenų keitimą Jūsų administruojamose elektroninėse svetainėse; 4. vadovaujantis Tvarkos aprašo 28 p., adresų objektus būtina ženklinti, t. y. ant pastato būtina pritvirtinti naują numerį; 5. asmenys, kurie yra deklaravę gyvenamąją vietą keičiamu adresu, turi kreiptis į miesto Savivaldybės priimamąjį (tel.: 8 45 501361, 8 45 501362; Laisvės a. 20, Panevėžys) dėl gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų (adreso) pakeitimo. Šiame Rašte nurodė jo apskundimo tvarką bei pridėjo Sprendimo nuorašą (2 lapai) ir Sprendimo 5 priedo nuorašą (1 lapas) (b. l. 2-3, 4-6).

Pareiškėja, nesutikdama su Administracijos Sprendimo 5 priedu, Komisijai paduotu skundu prašo panaikinti Sprendimo 5 priedą (b. l. 1, 9).

Nagrinėjamu atveju byloje ginčas kilo dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-03-29 įsakymo Nr. APD-195 „Dėl adresų keitimo“, kurio 1 p. buvo pakeistas 5 priede „Duomenys apie numerių žemės sklypams, pastatams, jų kompleksams ar korpusams suteikimą, keitimą ar panaikinimą“ nurodytų pareiškėjos nuosavybės teise valdomų nekilnojamojo turto objektų (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) buvę adresų duomenys – (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini) (b. l. 4-6, 19-22).

Nagrinėjama ginčui aktualios Sprendimo priėmimo metu galiojusios teisės aktų nuostatos.

Adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų suteikimas gatvėms, savivaldybės teritorijose esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams, šių adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra viena savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta) savivaldybių funkcija (VSI 6 str. 27 p.).

Vadovaujantis VSI 29 str. 8 d. 2 p. savivaldybės administracijos direktorius tiesiogiai įgyvendindamas įstatymus, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimus, gali kreiptis į valstybinio administravimo subjektus, leisti įsakymus, privalomus savivaldybės administracijos struktūriniams padaliniams, seniūnijoms, į struktūrinius padalinius neįeinantiems valstybės tarnautojams, taip pat jam priskirtos kompetencijos klausimais – savivaldybės gyventojams ir kitiems savivaldybės teritorijoje esantiems subjektams.

Adresų formavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-23 nutarimu Nr. 2093 (nauja teisės akto redakcija nuo 2021-12-21), (toliau – Taisyklės) 1 p. nurodyta, jog šiose taisyklėse apibrėžiama adreso sąvoka, nustatomi adresų objektai, bendra Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių nekilnojamojų daiktų adresų struktūra ir adresų nurodymas, kad vienodai būtų suprantama nekilnojamojų daiktų buvimo vieta. Adresas yra tekstiniais duomenimis išreikšta konkreti fizinio asmens gyvenamoji vieta, juridinio asmens buveinė ar nekilnojamojo daikto buvimo vieta Lietuvos Respublikos teritorijoje (Taisyklių 2 p.). Pagal taisyklių 3 p., adresų objektai yra šie: žemės sklypai, kuriuose pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba (3.1 pp.); žemės sklypai su juose esančiais pastatais (3.2 pp.); pastatai (3.3 pp.); pastatuose esančios gyvenamosios patalpos ar negyvenamosios patalpos, kurios suformuotos kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai (3.4 pp.).

Tvarkos aprašo 1 p. įtvirtinta, jog šis Tvarkos aprašas nustato numerių žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba (toliau – žemės sklypai, kuriuose leidžiama pastatų statyba), pastatams, pastatų kompleksams, butams, patalpoms ir korpusams suteikimą, keitimą, panaikinimą, apskaitą, gyventojų informavimo tvarką, žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, pastatų kompleksų ir korpusų vietos nustatymą, žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, pastatų kompleksų, butų, patalpų ir korpusų ženklimą.

Numerius žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, pastatų kompleksams, butams, patalpoms ir korpusams aprašo nustatyta tvarka suteikia, keičia ir panaikina savivaldybės vykdomoji institucija arba jos pavedimu seniūnai (Tvarkos aprašo 3 p.).

Numeriai žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams ir jų kompleksams suteikiami iš eilės didėjimo tvarka nuo gatvės pradžios taško, nustatomo pagal Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu (Tvarkos aprašo 7 p.), t. y. Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-01-25 įsakymo Nr. 1V-57 2 p., (toliau – Aprašas), kuris nustato pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimą, keitimą, panaikinimą, įtraukimą į apskaitą, nurodymą gyvenamojoje vietovėje ir gyventojų informavimo tvarką.

Savivaldybės taryba nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo suteikia jame numatytoms naujoms gatvėms pavadinimus (Aprašo 5 p.).

6. Savivaldybės vykdomoji institucija savivaldybės tarybai pateikia:

6.1. savivaldybės tarybos sprendimo dėl pavadinimo gatvei suteikimo ar keitimo projektą;

6.2. aiškinamąjį raštą, kuriame pagrindžiamas aprašo 6.1 papunktyje nurodytame sprendimo projekte teikiamų pasiūlymų tikslingumas;

6.3. pagal aprašo 1 priede nustatytą formą gatvių išdėstymo planą topografiniame plane ar ortofotografinio ar topografinio žemėlapiu ištraukoje, kuriame nurodytos gatvių ašinės linijos (fiksuojuot pradžia, pabaigą ir posūkio taškus), esančios valstybinėje LKS-94 koordinacių sistemoje, ir numatomi gatvių pavadinimai.

Suteikiant akligatviams pavadinimus, turi būti atsižvelgiama į galimą būsimų pastatų ar jų kompleksų skaičių. Jeigu akligatvyje būsimų pastatų ar jų kompleksų būtų ne daugiau kaip 10, tokiam akligatviui pavadinimas nesuteikiamas, o jame esantys žemės sklypai, pastatai ir pastatų kompleksai priskiriami tai gatvei, iš kurios yra įvažiavimas į akligatvį (Aprašo 12 p.).

Pagal Aprašo 15 p. gatvių pavadinimų keitimas – bet koks gatvių pertvarkymas, dėl kurio pasikeičia gatvės geografinės charakteristikos, priklausomybė gyvenamajai vietai, ilgis, pradžios, pabaigos ir posūkio taškai arba gatvės tipas ar vardas.

Vadovaujantis Aprašo 16 p. gatvių pavadinimai keičiami:

- 16.1. keičiant gatvės vardą ar tipą;
- 16.2. keičiant gatvės geografines charakteristikas:
 - 16.2.1. kai gatvė pratęsiama ar sutrumpinama;
 - 16.2.2. pertvarkomi gatvės posūkio taškai (keičiama jos forma);
- 16.3. keičiant gatvės vardą ar tipą ir geografines charakteristikas; tokiu atveju:
 - 16.3.1. vienai gatvės daliai pakeičiamos geografinės charakteristikos ir paliekamas buvęs gatvės vardas ar tipas, kitoms gatvės dalims suteikiami nauji vardai ar tipai;
 - 16.3.2. visoms gatvės dalims suteikiami nauji vardai ar tipai;
 - 16.3.3. sujungtai gatvei suteikiamas vienos iš buvusių gatvių pavadinimas;
- 16.4. gatvę priskyrimas kitai gyvenamajai vietai, jei toks gatvės pavadinimas jau yra toje gyvenamojoje vietovėje;
- 16.5. kai gatvės pavadinimas ar jos geografinės charakteristikos neatitinka aprašo ir Adresų formavimo taisyklių reikalavimų.

Tvarkos aprašo 18 p. įtvirtinta žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ir jų kompleksų numeriai keičiami:

- 18.1. žemės sklypus, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatus, jų kompleksus priskyrimas kitai gatvei, gyvenamajai vietai;
- 18.2. pakeitus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų numerių seką toje pačioje gatvėje ar gyvenamojoje vietovėje;
- 18.3. sujungus žemės sklypus, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatus, jų kompleksus; tokiu atveju suteikiamas vienas iš buvusių žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ar jų kompleksų numerių, likę pertekliniai numeriai panaikinami;
- 18.4. nelikus pastatų, jų kompleksų, jei jų vietoje pastatyti nauji pastatai ar jų kompleksai; naujai pastatytiems pastatams ar jų kompleksams suteikiamas vienas iš buvusių pastatų ar jų kompleksų numeris, iš naujo nustatomos pastatytų naujų pastatų ir jų kompleksų adreso koordinatės; Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre (toliau – Nekilnojamojo turto registras) išregistravus pastatus, jų kompleksus ir jų vietoje nestatant naujų pastatų, jų kompleksų, jų numeriai panaikinami;
- 18.5. sujungus gatves ar pakeitus jų geografines charakteristikas; šiuo atveju žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų ir jų kompleksų numeriai keičiami vadovaujantis aprašo 7–9 p.;
- 18.6. kai esantys žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų numeriai neatitinka aprašo ir/ar Adresų formavimo taisyklių reikalavimų.
- 18.7. kai gyvenamosiose vietovėse, kuriuose buvo suteikti numeriai be gatvių pavadinimų, suformuojami nauji adreso objektai ir jų yra daugiau kaip 20.

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas informuoja gyventojus apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius, paskelbdama viešai seniūnijos patalpose (ten kur seniūnijos yra įsteigtos), savivaldybės interneto svetainėje ir skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos). Sprendimas priimamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų po informacijos apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti numerius žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ar korpusams paskelbimo gyventojams (Tvarkos aprašo 38 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas apie numatomus suteikti, pakeisti ar panaikinti žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų,

patalpų ar korpusų numerius papildomai gali informuoti gyventojus ir kitais būdais (Tvarkos aprašo 39 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas skelbia numatomo sprendimo tekstinę ir grafinę dalis (Tvarkos aprašo 40 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas neprivalo informuoti gyventojų iš anksto, jei sprendimas yra priimamas gyventojų prašymu ir toks sprendimas teisinės pasekmės sukelia tik prašymą pateikusiai gyventojui ir dėl to nereikia keisti jau esamo numeravimo žemės sklypams, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatams, jų kompleksams, butams, patalpoms ar korpusams (Tvarkos aprašo 41 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Adresų registro tvarkymo įstaigos pranešimo apie įregistruotus ar panaikintus adresus gavimo, informuoja gyventojus apie suteiktus, pakeistus ar panaikintus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius, paskelbdama viešai seniūnijos patalpose (ten kur seniūnijos yra įsteigtos), savivaldybės interneto svetainėje ir skelbimų lentose (ten, kur jos oficialiai įrengtos) (Tvarkos aprašo 42 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas skelbia priimto sprendimo tekstinę ir grafinę dalis (Tvarkos aprašo 43 p.).

Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos pavedimu seniūnas apie suteiktus, pakeistus ar panaikintus žemės sklypų, kuriuose leidžiama pastatų statyba, pastatų, jų kompleksų, butų, patalpų ar korpusų numerius papildomai gali informuoti gyventojus ir kitais būdais (Tvarkos aprašo 44 p.).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2022-01-29) normos.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju viešojo administravimo subjekto – Administracijos (Skyriaus) priimtas Sprendimas dėl adresų pakeitimo yra laikytinas administraciniu sprendimu, kaip apibrėžta VAĮ 2 str. 5 d., t. y. administracinis sprendimas yra teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti VAĮ 10 str. 5 d. nuostatas. Vadovaujantis VAĮ 10 str. 5 d. 1–8 p., administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Atkreiptinas dėmesys, kad administraciniame sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Aiškindamas ankstesnės VAĮ redakcijos VAĮ 8 str., reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 str. nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-15 sprendimas administraciniame byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo

administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (*Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada*). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012*).

Bylos duomenys tvirtina, kad Sprendimo 1 p. patvirtintu 5 priedu, vadovaujantis VSĮ 6 str. 27 p., 29 str. 8 d. 2 p., bei Tvarkos aprašu buvo pakeisti pareiškėjai nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo ir nekilnojamojo turto objektų buvę adresų duomenys – (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini), t. y. buvo pakeisti ne tik šių objektų numeriai, bet ir gatvės pavadinimas (b. l. 4-6).

Bylos duomenys tvirtina, kad nei ginčijamame Administracijos Sprendime, nei Rašte jokių motyvų ir argumentų, kodėl yra keičiamas pareiškėjai nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo ir nekilnojamojo turto objektų buvę adresų duomenys – (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini), nėra nurodyta. Tik Rašte nurodyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklausančių pastatų ir žemės sklypo adresas (duomenys neskelbtini), registruotas VI RC Adresų registre, neatitinka Tvarkos aprašo 7 p. reikalavimų, t. y. išsidėstę ne eilės tvarka ir klaidina. Tvarkos aprašo 7 p. numato nuorodą į visą Aprašą, todėl nėra aišku, kokia konkrečia teisės norma buvo vadovautasi priimant skundžiamą Sprendimą. Taip pat nėra aišku, kodėl pareiškėjai nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo ir nekilnojamojo turto objektų buvę adresų duomenys – (duomenys neskelbtini) į (duomenys neskelbtini) pakeisti. Vadovaujantis VAI įtvirtintu išsamumo principu, būtent atsakovei tenka pareiga pagrįsti savo priimamus administracinius aktus. Komisija sprendžia, kad skundžiamas Sprendimo 5 priedas neatitinka VAI 3 str. 5 p. įtvirtinto išsamumo principo ir VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. nuostatų, t. y. administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai.

Pažymėtina, kad atsakovė atsiliepime į pareiškėjos skundą paaiškino, kokiais motyvais buvo vadovautasi rengiant skundžiamą Sprendimo dalį. Visgi, Komisija sprendžia, kad atsakovės atsiliepime pateikti argumentai negali būti vertinami kaip skundžiamo akto motyvai. Tokia išvada daroma atsižvelgiant į teismų praktiką. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra pažymėjęs, kad kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-02-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016*). Be to, dokumentai, kurie surašomi vėliau negu priimamas atitinkamas administracinis aktas, negali būti vertinami kaip to administracinio akto motyvai. (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-04-24 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-476-556/2017*). Atsižvelgiant į tai sprendžiama, kad Komisijai atsakovės pateikti atsiliepimo argumentai negali būti laikomi tinkamu ir teisėtu skundžiamo akto papildymu ar jo pagrindimu.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus bei teismų praktiką, Komisija sprendžia, kad VAI įtvirtinta nuostata priimti VAI 10 str. 5 d. 5 ir 6 p. reikalavimus atitinkančio turinio sprendimą nebuvo įgyvendinta. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, sprendžiama, kad yra pagrindas panaikinti skundžiamą Sprendimo 5 priedą kaip nemotyvuotą ir neteisėtą.

Įvertinusi minėtą teisinį reguliavimą ir nagrinėjamoje byloje nustatytas faktines aplinkybes, Komisija sprendžia, kad atsakovė Sprendimo nepagrindė konkrečiomis teisės normomis bei objektyviais duomenimis (faktais). Apibendrinus anksčiau išdėstytus argumentus, Komisija daro

išvadą, kad ginčijamo Sprendimo trūkumai yra esminiai, todėl ši ginčijamo administracinio sprendimo dalis yra nepagrįsta ir naikintina. Skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis, t. y. atkuriamos pažeistos pareiškėjos teisės ir teisėti interesai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 str., 20 str. 1 d. 2 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos B. V. skundą tenkinti.

Panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-03-29 įsakymo Nr. ADP-195 „Dėl adresų pakeitimo“ 5 priedą „Duomenys apie numerių žemės sklypams, pastatams, jų kompleksams ar korpusams suteikimą, keitimą ar panaikinimą“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos narės

Jurga Mažuknienė

Sigita Šimbelytė